

CHIẾC KHĂN MU SOA

Chuyện ngắn của nhà văn TIỂU TỬ
Người chuyển thơ NGUYỄN SÁU

Một câu chuyện nghe ra thật cảm động,
Của một người đang phải sống xa quê.
Mấy mươi năm xa xứ, vẫn mong về.
Để chứng tỏ mình không hề quên lãng.

Ước vọng đó kéo dài theo năm tháng,
Ông nhắc hoài chuyện dĩ vãng cùng con.
Cảnh làng quê, cùng tình bạn sắc son,
Nên con gái, mãi vẫn còn ghi nhớ.

Dù tất cả, đều chưa từng gặp gỡ,
Và cha cô, đã vắng số qua đời.
Nơi trời Âu, cô thành đứa mồ côi,
Về quê cũ, thôi hết rồi mộng ước.

Qua chuyện ngắn, tình cờ cô biết được,
Làng **Nhơn Hoà** lúc trước, có tên cha.
Do nhà văn **Tiểu Tử** đã viết ra,
“**CON RẠCH NHỎ QUÊ MÌNH**” là tên chuyện.

Nên cô gái đã quyết tâm thực hiện,
Kỷ vật kia, cần được chuyển đến tay.
Đúng theo lời cha căn dặn trước đây,
Thế là chuyện **KHĂN MU SOA** được viết.

Thật cảm động, và cũng thật là thiệt,
Là chứng nhân, nên ông biết rất rành.
Với lời văn bình dị và chân thành,
Nên câu chuyện như bức tranh sống động...

Thật nhân bản, và cũng thật cảm động,
Đã cho tôi hứng thú chuyển thành thơ.
Vì nội dung câu chuyện thật bất ngờ,
Xin mời đọc những vần thơ chập chững.

*

* *

Khi nhận được CD từ bên Bỉ.
Tôi ngạc nhiên, và suy nghĩ vẫn vơ.
Tên người gửi lót thị vô,
Nguyễn Thị Sương, chắc là cô hay bà?

Tên “**Tieu Tu**” viết hoa thật đẹp,
Nhưng ngạc nhiên, chẳng ghép dấu vào.
Không rành tiếng Việt hay sao?
Chuyện gì đây?? Cho CD vào máy ngay.

Rồi hồi hộp lắng tai chờ đợi,
Giọng miền Nam, tương đối dễ nghe.
Trình bày lần lược vấn đề,
Thật là cảm động, khi nghe tỏ bày...

Làm tôi phải ứa ngay nước mắt,
Nghe đi nghe lại, rất nhiều lần.
Để thông hiểu hết mọi phần,
Và ghi lại với lời văn gọn gàng.

Vì cô kể lúc đang xúc động,
Nhiều khi đang nói, bỗng lại ngưng.
Rồi trình bày thiếu tập trung,
Nên người nghe khó hình dung được liền...

*
* *

Lời cô gái trong CD lên tiếng:
Thưa Ông, con là Nguyễn Thị Sương,
Con của ông Nguyễn Văn Cương.
Là người mà ông thường nhắc tên,
Trong chuyện “CON RẠCH NHỎ QUÊ MÌNH”.

Thưa ông: con được sinh ở Pháp,
Tiếng Việt con không đáp nhu cầu.
Nói thì chậm rãi từng câu,
Viết và đọc, thì như hầu chịu thua.

Nên con phải xin thưa ông trước,
Chỉ cách này mới được mà thôi.
Vì ông ở quá xa xôi.
Con không trực tiếp đến nơi tỏ bày.

Chuyện ông viết, do ai đã kể?
Để cho con có thể truy ra,
Người ba muốn trả lại quà,
Nếu ông không giúp, ắc là không xong...

Không còn biết cậy trông ai được,
Để hoàn thành mộng ước của ba.
Tình cờ, chủ nhật vừa qua,
Loan, người chị họ, ghé nhà báo tin:

*Đây là chuyện chị in từ “net”,
Có nói về chi tiết ba em.
Chị đem qua cho em xem,
Đó là chuyện “**Con rạch nhỏ quê mình**”.*

Rồi chị đọc, nghe tình hết sức,
Tình bạn bè trong lúc tuổi thơ.
Làng **Nhơn Hoà** đẹp như mơ,
Rạch **Cồn Cỏ** trong những giờ vui chơi...

Ông tả giống như lời ba kể,
Cho nên con không thể nào quên.
Tưởng chừng ba đang kể bên,
Đất con đi dạo, ngay trên đường làng...

Chuyện ba kể, ngập tràn trong trí,
Khiến cho con liên nghĩ đến ba...
*Rồi im tiếng...thể như là,
Cô đang xúc động, khó mà nói thêm...*

*Quả đúng thế, chỉ im một lát,
Tiếng “con xin lỗi ông” vang lên.
“Vì con xúc động cho nên,
Không sao có thể thốt lên thành lời...*

Ba tự trách, khi rời đất nước,
Tuổi đời ba chưa được bao nhiêu.
Nên không hiểu biết gì nhiều,
Xứ người vui thú lắm điều, rồi quên.

Không còn nhớ về bên Cồn Cỏ,
Nên tuyệt nhiên, không có biên thư.
Để thăm các bạn, cũng như
Cho người bạn gái tạ từ cùng cô.

Ba hối tiếc vì do lười biếng,
Nên đã gây ra chuyện không hay.
Thực lòng ba không đổi thay,
Quyết về thăm lại một ngày không xa.

Về thăm lại, lời ba cương quyết,
Cầm tay con tha thiết bồn chồn.
Con về cùng với ba luôn,
Để cho con biết về nguồn cội nghe.

Một vùng đất tuy quê mùa đó,
Nhưng ba luôn mãi nhớ không quên.
Rất cần có con một bên,
Là điều để giúp ba lên tinh thần.

Và ba cũng phải cần xin lỗi,
Để mọi người tha tội lỗi nay,
Ba chưa về lại nơi này,
Quê tuy nghèo khó, nhưng đầy tình thương.

Ba hoe mắt, như dường muốn khóc,
Con cũng liền tức tốc lệ rơi.
Thật thương ba quá đi thôi!
Vì không làm được như lời ước mong...

*Và máy lại ngưng trong im lặng,
Rồi tiếng cô vẫn vắng phát ra.
Con ngừng...để khóc thương ba,
Giờ con kể tiếp...xin tha tội này...*

Ba và má là thầy dạy toán,
Má qua đời, con thoáng buồn thôi.
Vì con chỉ mới lên mười,
Nỗi buồn mất má, lâu rồi cũng quên.

Hiện con ở Bruxelles Bỉ quốc,
Đang trông coi tịm sách mỗi ngày.
Ba thì đi dạy gần đây,
Cha con có những phút giây tuyệt vời...

Rồi ba lại theo lời mời mọc,
Người Nam Phi, bạn học năm xưa.
Biết ba tài đức có thừa,
Giúp ngành Giáo Dục còn chưa đạt thành.

Nể tình bạn, ba đành hợp tác,
Rồi Nam Phi bộc phát chiến tranh.
Do nhiều phe nhóm tranh giành,
Nên ba đã sớm trở thành nạn nhân.

Như điềm báo trong lần đi đó,
Trước khi đi, ba có giao con.
Phong bì, dặn cố lo tròn,
Gắng về Cồn Cỏ giao hoàn cô Huê.

Nói *“ba không hề quên ai hết”*,
Trên phong bì, ba viết mấy lời,
Con nghe tội lắm ông ơi!
“Xin trả lại Huê kỷ vật thời còn thơ”
...Cương...

Rồi ngừng hẳn, phải chờ một lúc,
Như cô đang thổn thức cùng cha.
Tiếp theo có tiếng phát ra,
Với lời “xin lỗi” nghe mà thương ghê!!!

Rồi cô tiếp nói về kỷ vật,
Thưa ông...con quả thật rất lo.
Làm sao trao lại món đồ,
Mà ba con muốn giao cho bạn mình...

Chuyện ông viết, con hình dung được,
Bạn của ba lúc trước là ai?
Chiếc khăn, con đoán không sai,
Trong phong bì gửi cô Hai Huê này.

Tình cảm được tỏ bày nồng thắm,
Tội cô Hai Huê lắm ông ơi!!!
Chỉ luôn nghĩ đến một người,
Cũng thương ba nữa, một trời xót xa...

Giọng ghen ngào, nói ra không được,
Con nhờ ông làm phước một lần.
Cho con gặp bác Sáu Lân,
Người nhờ ông viết, bạn gần với ba.

Nhờ Bác Sáu chắc là không khó,
Đưa con về Cồn Cỏ một lần.
Để tròn bốn phận ba cần,
Con tin là bác Sáu Lân sẵn sàng.

Phôn, địa chỉ con đang ở Bỉ,
Con đọc để ông ghi lại giúp cho.
Phiền ông phải nhọc công lo,
Vì con không biết cậy nhờ đến ai...

*
* *

Tôi nhớ lại chuyện này thật rõ ,
Bạn của tôi, đang ở Marseille.
Rủ tôi bay xuống dưới đây,
Thăm chơi, câu cá, điều mày ước ao.

*Và nhân tiện, để tao giới thiệu,
Ông bạn này rất hiếu kỳ mày.
Từ Việt Nam mới qua đây,
Ông nghe nói, muốn nhờ mày viết cho.*

*Một câu chuyện được do ông kể,
Hy vọng là có thể tìm ra.
Một người bạn đã cách xa,
Đi du học, rời quê nhà khá lâu.*

*Thấy được đó, mày mau mau xuống,
Mới xảy ra tình huống bất ngờ.
Ông bạn kia khẩn khoản nhờ,
Chuyện con rạch nhỏ đến giờ hạ sinh.*

Mục đích muốn chân tình bày tỏ,
Để “thằng Cương” nếu có đọc qua.
Tức thì nó sẽ nhận ra,
Con Huê, Đực nhỏ, cùng là thằng Lân...

. . .

Nghe Sương kể, tôi cần liên lạc,
Gọi bạn tôi, để nhắc đến Lân.
Không ngờ anh đang ở gần,
Ngoại ô Paris, đâu cần đi xa.

Tôi nói chuyện xuyên qua điện thoại,
Hẹn gặp nhau ở ngoại ô Paris.
Cho anh mượn cái CD,
Nghe đề nghị, Lân tức thì thuận ngay.

Chúng tôi gặp ngay ngày hôm đó,
Vì anh Lân muốn rõ tức thì.
Nên cần nhận gấp CD,
Buồn lo cho bạn, sá gì thời gian...

Khi tôi kể rõ ràng sự việc,
Những thỉnh cầu tha thiết từ Sương.
Lý do thiệt mạng của Cương,
Mắt Lân rớm lệ, vì thương bạn hiền

Ngại tôi thấy, anh liền quay mặt,
Đã ít nhiều gây ngạc nhiên tôi.
Người từng ngang dọc một thời,
Nghe tin bạn mất, cũng rơi lệ nhòa...

Lúc từ giã, anh ta lên tiếng,
Cám ơn tôi, viết chuyện thật hay.
Cũng nhờ đó, mà hôm nay,
Biết “thằng Cương” đã không may qua đời.

Tôi sẽ dẫn Sương về nơi Cồn Cỏ,
Để được cùng thắp nó nén nhang.
Cho linh hồn khỏi lang thang,
Sẽ nương theo làn khói nhang tìm về...

*

* *

Sau hơn tháng, anh Lân cho biết,
Đã đưa Sương về Việt Nam rồi.
Lại xin hẹn được gặp tôi,
Trả CD và trao lời tâm tư...

Thế là chúng tôi như đôi bạn,
Chuyện trò không giới hạn chuyện gì.
Và tôi đã cố gắng ghi,
Những lời anh kể, không thì sẽ quên.

. . .

Nhờ vào cái CD nên tôi đã,
Gọi cho Sương hối hả liền khi.
Thật thương cho nó quá đi,
Gọi tôi “Bác Sáu” giống y bác mình.

Nghe giọng nói thấy tình hết sức,
Được vài câu, rồi nước nở luôn.
Làm tôi cũng cảm thấy buồn,
Nghĩ về cha nó, “thằng Cương” không còn...

Rồi bác cháu lo toan lập tức,
Làm cho xong thủ tục giấy tờ.
Về Sài Gòn không chần chờ,
Chuyến đi cũng lắm bất ngờ, vui ghê!

Từ Sài Gòn, thuê xe “con nhỏ”,
Về Nhơn Hoà, Cồn Cỏ cấp kỳ.
Có tài xế lái cho đi,
Trên xe bác cháu đều chi chuyện trò...

Tôi giảng giải, dặn dò tỉ mỉ,
Để cho Sương khỏi bị ngỡ ngàng.
“Bà con hầu hết bỏ làng,
Một người duy nhất, còn đang kiên trì.

Chịu ở lại, không đi đâu hết”,
Sương đáp liền, *con biết ai rồi.*
Là ai? Con nói ra coi,
Tôi vừa hỏi, và vừa cười với Sương.

Nó đáp trả, như Cương đã mách,
Cô Hai Huê, con chắc không sai.
Đúng rồi, con đoán quá hay,
Vì ba con luôn nhắc hoài đến tên.

*Ba thú nhận, khó quên cô được,
Luôn trách mình, ngày trước ba sai.
Không hề liên lạc với ai,
Ba cần xin lỗi cô Hai Huê nhiều...*

*Ba đã kể rất nhiều tâm sự,
Và thường xuyên cứ tự trách mình.
Người ba rất mực trọng tình,
Tính ông vậy đó, con trình bác hay.*

Tôi thương quá! cầm tay siết nhẹ,
Không thấy Sương tỏ vẻ rụt rè.
Mắt nhìn cảnh vật ngoài xe,
Khiến tôi chạnh nghĩ vấn đề của Cương.

*Chắc là nó muốn nhường con gái,
Để cho tôi khỏi phải cô đơn.
Vì tôi chưa hề có con,
Được như ý nghĩ, thì còn gì hơn...*

Tôi suy tính thiệt hơn định nói,
“Có bác đây, con khỏi phải lo,
Cần gì bác sẽ giúp cho,
Như con gái bác, đừng lo nghĩ gì”.

Cải lương quá! có khi không tốt,
Nên đành im, chưa thốt nên lời...
Thì xe cũng vừa đến nơi,
Chợ Cồn Cỏ trước mặt, rồi im luôn.

Vào sạp vải, trong khuôn viên chợ,
Người không quen, lo sợ mình sai.
Nên tôi lên tiếng hỏi ngay,
Cô hai Huê có còn đây không cô?

Thì được biết, cô đây là cháu,
Phụ cô Huê đã mấy năm qua.
Dì Huê đang có ở nhà,
Cháu xin mời hai ông bà vào chơi...

Con đường chạy dọc nơi bờ rạch,
Giờ tráng xi măng sạch sẽ rồi.
Cảnh quan cũng y thế thôi,
Không gì thay đổi, như hồi năm xưa...

Tôi lưu ý điều Sương chưa biết,
Nhà cô Huê đặc biệt nhất là,
Cây mù u ở trước nhà,
Cạnh bờ rạch, để nhận ra được liền.

Quả thật vậy, còn nguyên không khác,
Cũng hàng rào dâm bụt đầy hoa.
Qua sân nhỏ rồi đến nhà,
Bao nhiêu ký ức, hiện ra trong đầu...

Ngói âm dương dải dầu mưa nắng,
Bên trong nhà, đủ chẳng ba gian.
Trước nhà là một hành lang,
Có kê bộ ván, không gian tiếp người.

Tôi gọi lớn, với lời thân mật,
Huê ơi? đi đâu mất tiêu rồi?
Trong nhà đáp lại: có tôi,
Một bà tóc bạc... **Trời ơi anh Lân!!!**

Vui mừng quá, chẳng cần giữ lễ,
Cả hai tiến lại để nắm tay.
Anh đi đâu bao lâu nay?
Giọng run run, tay cứ lay gật hoài.

Chừng một phút, mới quay ra hỏi,
Con ai đây? Vì bởi chưa tường.
Cháu Sương, con của thằng Cương,
Còn anh Cương đâu? *ba Sương chết rồi...*

Anh Cương chết!!! Huê ngồi bệt xuống,
Cháu Sương liền luống cuống đỡ cô.
Hai cô cháu cùng khóc ồ,
Làm tôi bối rối, xen vô cấp kỳ.

Xoa vai nhẹ, miệng thì khuyên nhủ:
*"Số vậy rồi, mọi sự an bài,
Thằng Cương quả thực không may,
Qua Phi giúp bạn, có hay đâu là..."*

Rồi cô cháu dìu qua phản gỗ,
Sương vội vàng kéo mở ba lô.
Trao cô Huê một bì thư,
Ba con gửi lại cho cô cái này.

Huê đón nhận nó ngay rồi đọc,
Chắc cái khăn thời học sinh đây?
Phong bì được mở liền ngay,
Đúng rồi, khăn cô tặng ngày còn thơ.

Căn hai góc, không ngờ nguyên vẹn,
Chưa dùng qua, vì thẹn hay sao?
Hay vì mộng ước hư hao,
Nên khăn được giữ, chờ trao lại người???

*Hồi tưởng lại cái thời cấp sách,
Tổ tình thường bằng cách tặng khăn.
Làng quê phương tiện khó khăn,
Các cô chỉ biết nhúm nhen thêu thùa.*

*Muốn thực hiện cũng chưa lắm đó,
Dấu mẹ cha, không có bày ra.
Nếu không sẽ bị khảo tra,
Không sao tránh khỏi lời ra tiếng vào...*

*Rôi đến việc gởi trao cũng khó,
Cứ lập lò, đâu có công khai.
Nói sao cho hết chua cay,
Còn trong ký ức, chẳng phai chút nào.*

*Nay nhìn lại, làm sao không nhớ,
Những luyến lưu của thuở ban đầu.
Người xưa nay đã còn đâu,
Tình xưa vẫn mãi đậm màu không phai.*

*Cô không muốn nó quay trở lại,
Thôi chắc là cô phải giao con.
Để cho tình nghĩa vẹn toàn,
Ngày hai cô cháu nỉ non chuyện trò...*

*Sương nhận lấy, để cho đúng lễ,
Cám ơn cô, con sẽ giữ hoài.
Một lần cô đã không may,
Ôm nhau, cô cháu tỏ bày yêu thương...*

*Tôi đi tránh, để nhường cô cháu,
Vì thời gian quý báu không lâu.
Khó lòng để gặp lại nhau,
Nếu cùng ý hợp tâm đầu càng hay...*

*Tôi rảo bước ra ngoài đầu ngõ,
Cây mù u thấy có cái đình.
Đã lâu năm, sét thấy kinh,
Thêm cuộn dây, cũng thân hình xác xơ.*

Đành tiến đến gần bờ hút thuốc,
Suy nghĩ về chuyện buộc dây, đình.
Chắc con Huê đã tự mình,
Vốn giàu tưởng tượng, và tình của Huê...

Con thuyền đã không về bến đỗ,
Nhưng biết đâu sẽ có một ngày.
Duyên đưa thuyền lạc về đây,
Giữ đừng trôi dạt, có dây đây rồi.

Suy nghĩ thế, tôi mời thêm thuốc,
Gắn lên nơi dây buộc, mời Cương.
Khấn lâm râm, báo bạn tường,
*"Cương linh thiêng thì về nương nơi này.
Hút với tao điếu thuốc nghe mày",*
Rồi đột nhiên, tôi ứa ngay nước mắt...

Khi tôi trở vô nhà đã thấy,
Huê và Sương khoan khoái bên nhau.
Không còn thấy cảnh u sầu,
Thấy tôi, Huê vội bắt đầu làm cơm.

Tôi từ chối, đợi hôm nào đã,
Giờ phải về, để trả lại xe.
Huê trình sự việc cho nghe,
Muốn Sương ở lại, rồi về lại sau.

Tôi lưỡng lự, Sương cầu tha thiết,
Bác đừng lo, con biết cách về.
Tôi bằng lòng, nhưng xin đề,
Cùng ra đầu vằm tưởng niệm về Cương.

Huê lập tức lo lường mọi thứ,
Nhang, ny lông ngồi đủ ba người.
Với lòng hớn hở vui tươi,
Xong rồi, giờ xin mọi người cùng đi.

Ngang đầu ngõ, Huê tức thì vút bỏ,
Cuộn dây thừng đâu có còn cần.
Vút đi chẳng phải phân vân,
Còn mong gì nữa, người thân chết rồi!

Xong phần cúng vái, tôi từ giã,
Vì thời gian cũng đã không còn.
Mau lo trở lại Sài Gòn,
Thấy hai cô cháu hân hoan lạ thương...

*
* *

Sau này biết, cô Huê đã qua Bỉ,
Sống cùng Sương, rất hoan hỉ bên nhau.
Như mẹ con, nào ai có ngờ đâu,
Cuộc kết hợp thật là mâu nhiệm quá!

Còn chiếc khăn mu soa thêu thì đã,
Được cô Sương lộng kiến khá công phu.
Ý của bác Lân, mà Sương đã tiếp thu,
Và được đặt ở một khu trang trọng.

Những ngày đầu năm Quý Mão
Người chuyển thơ
NGUYỄN SÁU